

[Bilgrav-Nielsen] ...

udenrigsministeren og regeringen vælger at administrere den socialdemokratiske dagsorden, som jeg håber bliver vedtaget, kan man så gå ud fra, at udenrigsministeren vil argumentere aktivt for den og ikke, som han i dag til Information giver udtryk for, vil betegne denne dagsorden som værende – jeg citerer – »en tom demonstration«. For os andre er det ikke nogen tom demonstration, at vi siger nej til nye atomvåben, og hvis regeringen accepterer den dagsorden, der er stillet, går jeg ud fra, at regeringen også vil fremføre denne dagsorden i den ånd, den er vedtaget i her i folketinget.

Birkholm (VS):

Udenrigsministeren nævnede i sin redegørelse fire sikkerhedspolitiske grundelementer, som efter hans opfattelse afspejles i NATOs dobbeltbeslutning. Jeg deler ikke udenrigsministerens opfattelse. Jeg mener ikke, at dobbeltbeslutningen afspejler hverken forsvar eller afspænding som to eksempler, udenrigsministeren nævnede. Men lad det nu ligge. Mere interessant, synes jeg, er det element, som udenrigsministeren ikke nævnede, men som efter min opfattelse må være det mest centrale element i enhver sikkerhedspolitik, nemlig demokratiet. Jeg forstår godt, at udenrigsministeren ikke nævnede demokratiet. Det vesttyske ugemagasin Der Spiegel er kommet i besiddelse af hemmelige amerikanske regeringsdokumenter fra årene 1978–79. Det drejer sig om rapporter og memoranda i det amerikanske udenrigsministeriums og det nationale sikkerhedsråds debat omkring dobbeltbeslutningsprocessen. Dokumenterne, som omtales i Der Spiegel fra den 21. november i år, fastslår bl. a., og jeg citerer:

»Det stod fra begyndelsen fast i NATO, at der under alle omstændigheder skulle foretages følgerustning i et vist omfang. En nulløsning var ikke for alvor på tale, hverken i Washington eller noget andet sted«.

Det er en afsløring, som meget direkte modsiger de påstande, som udenrigsministeren fremsatte i redegørelsen for lidt siden. Det fremgår også af Der Spiegels afsløringer, at de amerikanske embedsmænd hele tiden var af den opfattelse, at de sovjetiske SS-20'ere ikke betød nogen væsentlig forøget trussel imod NATO sammenlignet med de tidligere SS-4 og SS-5, og at den for længst fastlagte

militære beslutning om at udstationere et antal mellemdistanceraketter blev tilføjet en politisk overbygning om forhandlinger, fordi man allerede på det tidspunkt i USA kalkulede med en modstand i den vesteuropæiske offentlighed. Det fremgår af disse dokumenter.

Disse afsløringer i Der Spiegel bekræfter til fulde nogle undersøgelsesresultater, som jeg selv har offentliggjort i dagbladet Information samme dag, nemlig den 21. november i år. De materialer, som jeg har fremdraget, dokumenterer for det første, at beslutningen om at producere og udstationere de nye Pershing II og krydsermissiler blev taget allerede 3½ år, før dobbeltbeslutningsmødet overhovedet fandt sted i NATO. Den blev taget og flere gange bekræftet på en lang række lukkede møder i NATOs atomplanlægningsgruppe. Den blev taget af militære eksperter og diplomatembedsmænd og derefter bare ratificeret af politikerne som en ren formalitet, og den blev taget uden nogen som helst parlamentarisk baggrund i noget NATO-land.

Materialerne dokumenterer for det andet, at det amerikanske forsvarsministerium allerede i februar 1979, altså 10 måneder før dobbeltbeslutningsmødet, afgav ordren på Pershing II til levering nu her i efteråret.

Materialerne dokumenterer for det tredje, at Danmarks accept af dobbeltbeslutningen ikke alene blev givet uden forudgående rådslagning i det udenrigspolitiske nævn, men at Danmark bandt sig, allerede lang tid før dobbeltbeslutningen formelt blev truffet, først og fremmest gennem atomplanlægningsgruppens High Level Group. Det skete, uden at forsvarsudvalget blev bare orienteret, og det parlamentariske demokrati blev i enhver henseende sat ud af spillet. Da spørgsmålet på et sent tidspunkt, nemlig i maj 1979, blev rejst i folketinget, lød svaret: det er der slet ikke grundlag for at diskutere endnu herinde.

Folketinget er med andre ord blevet bondefanget ind i dobbeltbeslutningen, og det samme gælder for en række andre NATO-landes parlamenter. Det rejser selvfølgelig spørgsmålet om dobbeltbeslutningens gyldighed overhovedet. Hvordan kan mennesker egentlig gøres ansvarlige for en beslutning, som de slet ikke har været med til at træffe, som de slet ikke har haft noget kendskab til